

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 6P/7/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7622200189
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Kuruc
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2022:7622200189.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Tomáš KURUC, v právnej veci maloletého: M. C., nar. XX.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, dieťa rodičov: matka Mgr. J. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom B.. H. XXXX/XX, A. G. Z. a otec K. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom B..T..K. XXX/X, A. G. Z., v konaní o návrhu otca na zmenu výchovného prostredia, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh otca na zmenu výchovného prostredia u maloletého M. C., nar. X.XX.XXXX zamieta.
- II. Súd návrh matky na zmenu úpravy styku otca s maloletým dieťaťom M. C., nar. X.XX.XXXX zamieta.
- III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 17.01.2022 bol tunajšiemu súdu doručený návrh otca, ktorým sa domáhal, aby súd zmenil rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn.: XXP/XXX/XXXX v časti týkajúcej sa zverenia maloletého do osobnej starostlivosti tak, že ho súd zverí do osobnej starostlivosti otca.

2. Otec svoj návrh odôvodnil tým, že matka pri výchove maloletého pochybila, priam ju nezvládla, nakoľko proti synovi bolo dňa 29.11.2021 vznesené obvinenie zo zločinu sexuálneho zneužívania osoby mladšej ako 15 rokov podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona. Otec ďalej uviedol, že syn potrebuje správny prístup a chlapecký vzor, pričom otec má podľa svojich tvrdení vytvorené dostatočne vhodné podmienky na jeho výchovu a hlavne záujem venovať sa mu.

3. Súd uznesením sp. zn.: XP/X/XXXX-XX zo dňa 15.02.2022 ustanovil Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves za kolízneho opatrovníka na zastupovanie maloletého v tomto konaní.

4. Na základe výzvy súdu doručil otec dňa 02.03.2022 listinné dôkazy preukazujúce jeho platové pomery. Otec je zamestnaný, poberá tiež invalidný dôchodok. Listiny sú v spise vedené pod č.l. 18 až 22.

5. Dňa 02.03.2022 bolo súdu doručené vyjadrenie matky, ktorá s návrhom otca nesúhlasila. Z dôvodov uvedených vo svojom vyjadrení matka navrhla, aby súd rozhodol o zmene úpravy styku otca s maloletým tak, že otec je oprávnený stretávať sa so synom každý párnny týždeň od piatku večer do nedele večer. Súčasne matka predložila súdu listiny preukazujúce jej sociálne a majetkové pomery, listiny sú v súdnom spise vedené pod č.l. 29 až 41.

6. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 14.03.2022 sa súd oboznámil s pomermi v rodine maloletého, ako aj z osobnými, sociálnymi a majetkovými pomermi oboch rodičov. Súd sa tiež oboznámil s názorom

maloletého M., ktorý na stretnutí s kolíznym opatrovníkom uviedol: „Som študentom 1.ročníka na strojárine v A. G. Z.. Pamätám si, že predtým mi oco navrhol byť u neho viac než u mamy. Ja som to z časti vtedy aj chcel, vedel by som si vtedy predstaviť striedavú starostlivosť. Otec však chcel, aby som bol zverený iba jemu, preto sa to nenaplnilo. On to vtedy bral ako podraz z mojej strany. Nikdy som mu však nepovedal, že ja chcem byť doslova iba u neho. Chcel som vyvážený režim. Chcel som byť ako ostatní moji rovesníci, ktorí zažívali striedavú starostlivosť, chcel som byť proste rovnako u mamy ako aj u otca, týždeň tu a týždeň tam. Myslel som si, že by to tak bolo dobré. Ale keďže viem, že moji rodičia spolu nevedia fungovať, a nemusia sa, nebolo by to dobré. Oni sa spolu rozprávajú len vtedy, keď idem k ocovi. Nemajú proste spolu dobrý vzťah. Je to dobré tak ako to funguje teraz, že som u mamy a k ocovi chodievam v určenom čase. Obidvoch ich mám veľmi rád. Je však pravda, že im to dávam málo najavo. Vážim si ich. Mama bola vždy na mňa viac prísnejšia než oco. U oca som mohol byť trochu dlhšie von, viac mi dôveroval. To som bol veľmi rád. Teraz už približne dva mesiace je to iné. Mám u obidvoch rodičov približne rovnako prísny režim, čo chápem, po tom čo sa stalo na základe mojej chyby. Je mi to ľúto. Nikdy som sa s nimi o tom tak bližšie ne bavil, nie je mi to príjemné sa s nimi o tom baviť. Je mi to nepríjemné, a je mi to ľúto. Najťažšie je to teraz s mojou babkou z otcovej strany, ktorá je veľmi veriaca. U ostatných v rodine je to lepšie. Komu sa môžem so všetkým zdôveriť sú moji starí rodičia z matkinej strany, strašne ich mám rád, neviem si bez nich môj život ani len predstaviť. Priznám, možno ma trošku aj rozmaznávajú, ale pri nich sa cítim najlepšie. Aj keď sa stalo, čo sa stalo, je to už vyše roka, myslím si, že nie je dôvod, aby som teraz mal byť zverený ocovi. Obaja rodičia sú teraz na mňa momentálne rovnako prísni, a ja si ani nedovoliť ich nepočúvať, samého ma to všetko trápi. Prostredie u otca je v pohode, ale doma sa viac cítim u mamy. Skrátka, chcem naďalej bývať u mamy, veď onedlho budem mať osemnásť, bývam u nej od začiatku, odkedy rodičia nie sú spolu. Nevidím význam to meniť. A za to, čo som spravil, určite nemôže mama ani otec. Nikto za to nemôže. Ja mám svoju hlavu predať, a myslím si, že nikto z nich neurobil chybu vo výchove.“ Na základe vykonaného sociálneho šetrenia kolízny opatrovník v závere podanej správy uviedol, že v starostlivosti matky neboli zistené také nedostatky a na jej strane vykonané také šetrenia, výsledky ktorých by mohli mať pre súd podstatný význam na rozhodovanie o návrhu otca na zmenu výchovného prostredia u maloletého dieťaťa. Kolízny opatrovník vyjadril názor, že napriek rozvodu manželstva sú obaja rodičia naďalej oprávnení a povinní svoje maloleté dieťa zastupovať a venovať mu svoju dostatočnú pozornosť a poskytovať riadnu výchovu. S poukazom na všetky uvedené skutočnosti, zohľadňujúc vyjadrenie maloletého dieťaťa a prihliadajúc na jeho vek, ktorý je onedlho blízky veku dospelosti, kolízny opatrovník nepovažoval návrh otca za dôvodný a odporučil súdu predmetný návrh zamietnuť.

7. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 13.05.2022 pričom vypočul oboch rodičov maloletého, títo zotrvali na svojich návrhoch, ako aj dôvodoch na zmenu v rozhodnutí o úprave rodičovských práv a povinností v časti zverenia maloletého do osobnej starostlivosti, resp. v časti úpravy styku otca s maloletým.

8. Na pojednávaní dňa 16.06.2022 súd vypočul mal. M., pričom ten zotrval na názore vyjadrenom pred kolíznym opatrovníkom a teda, že chce byť aj naďalej zverený do osobnej starostlivosti matky. V časti úpravy styku maloletý navrhol, že by styk s otcom mohol začínať až v piatok od 15:00 hod..

9. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

10. Podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

11. Podľa čl. 12 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni.

12. Podľa čl. 12 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa za tým účelom sa dieťaťu poskytuje najmä možnosť, aby sa vypočulo v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho dotýka, a to buď priamo, alebo

prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu, pričom spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

13. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

14. Podľa § 24 ods. 4 zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

15. Podľa § 25 ods. 1 zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvođe.

16. Podľa § 25 ods. 2 zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvođe; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

17. Podľa § 25 ods. 3 zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho zakáže.

18. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

19. Podľa § 28 ods. 2 zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

20. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

21. Podľa § 111 CMP, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o

- b) úprave výkonu rodičovských práv a povinností,
- d) styku s maloletým,

22. Podľa § 120 ods. 1 CMP, súd rozhoduje rozsudkom vo veciach podľa § 111 písm. b) až d), h) a i), inak rozhoduje vo veci samej uznesením.

23. Podľa 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

24. Súd po vykonaní dokazovania a zistenia skutočného stavu vo veci uvádza nasledovné:

25. Súd pri svojom rozhodovaní v právnej veci maloletého poukazuje na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorej rodičovské práva a povinnosti patria obidvom rodičom. Ak rodičia žijú v manželstve, predpokladá sa, že ich vykonávajú v zásade na základe vzájomnej dohody a v záujme maloletého dieťaťa. Zákon o rodine úpravu výkonu rodičovských práv a povinností v určitých špecifických

situáciách rieši osobitne, čo nielen umožňuje čl. 51 ods. 1 ústavy, ale to aj predpokladá. Pritom zákon o rodine preferuje predovšetkým dohodu rodičov pri výkone rodičovských práv a povinností (§ 35, § 36, § 25 ods. 1, § 24 ods. 2 zákona o rodine). Až keď nedôjde k dohode rodičov o výkone rodičovských práv, rozhodne o ich výkone súd, vždy však s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa (IV. ÚS 367/08).

26. Pokiaľ ide o návrh otca, súd v tomto prípade uvádza, že vzhľadom na nezhody medzi rodičmi, ich nedostatočnú komunikáciu a s prihliadnutím na zistenia kolízneho opatrovníka uvedené v podanej správe poskytol dostatočný priestor maloletému, aby mohol v tomto konaní prejavíť svoj názor. Súd názoru maloletého venoval patričnú pozornosť a rešpektuje ho, pričom zistil, že maloletý pokiaľ ide o zverenie do osobnej starostlivosti jednému z rodičov je za to, aby aj naďalej ostal v osobnej starostlivosti svojej matky, ktorej je toho času zverený. Zo šetrenia výchovného prostredia mal. M. v domácnosti matky realizovaného kolíznym opatrovníkom vyplynulo, že doterajšia výchova matky je štandardná, neboli zistené žiadne závažné nedostatky. Súd má zato, že maloletý si svoj vzťah k obojmu rodičom uvedomuje, a preto nie je možné na túto skutočnosť neprihliadať. Súd má zato, že maloletý dospel do fázy, kedy na základe svojej rozumovej vyspelosti a inteligencie chce rozhodovať o mieste svojho bydliska sám a preto súd považuje za dôležité rešpektovať jeho názor.

27. Vzhľadom na vykonané dokazovanie súd nepochybuje o tom, že obaja rodičia sú v plnej miere spôsobilí vychovávať mal. M., t.j. majú na to vytvorené všetky podmienky, či už bytové, ekonomické, zdravotné, morálne alebo osobnostné, obaja rodičia majú maloletého veľmi radi, majú k nemu vyvinutý veľmi pozitívny vzťah, avšak súd v tomto konaní nezistil žiadny dôvod, pre ktorý by bolo možné návrhu otca vyhovieť, a preto jeho návrh prvým výrokom tohto rozsudku zamietol.

28. Pokiaľ ide o návrh matky na zúženie rozsahu úpravy styku otca s maloletým synom, súd v tejto časti poukazuje na to, že pri úprave styku je potrebné vychádzať z toho, že rodič má právo na to, aby s dieťaťom strávil polovicu jeho voľného času. Tým sa myslí nielen tzv. bežný voľný čas počas pracovných dní školského roka, ale všetok voľný čas dieťaťa, vrátane víkendov, sviatkov a prázdnin. Pri úprave by mala byť zachovaná proporcionalita rozloženia pri rešpektovaní rovnakých práv každého z rodičov. Úprava stretávania pod tento rozsah v prípade, ak rodič má záujem o stretávanie v normálnom rozsahu polovice voľného času dieťaťa, by bolo obmedzením stretávania a súd by musel v rozhodnutí odôvodniť, aký záujem dieťaťa ho viedol k obmedzujúcemu rozhodnutiu (I. ÚS 138/2013).

29. Vzhľadom na uvedené súd poukazuje to, že posledná úprava rozsahu styku otca s maloletým je výsledkom dohody oboch rodičov a nie výsledkom autoritatívneho rozhodnutia, pričom v zmysle citovanej úpravy tento rozsah nedosahuje polovicu voľného času maloletého M.. Nakoľko otec má záujem o stretávanie sa so svojim synom a vzhľadom na to, že súd nezistil také skutočnosti, ktoré by ho viedli k obmedzujúcemu rozhodnutiu, rozhodol tak, ako je uvedené v druhom výroku tohto rozsudku a teda návrh matky zamietol.

30. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

31. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

32. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

33. O trovách konania súd rozhodol tretím výrokom tohto rozsudku tak, že náhradu trov nepriznal žiadnemu z účastníkov konania, nakoľko súd nezistil žiadne také okolnosti, pre ktoré by bolo možné priznať trovy niektorému z účastníkov.

34. Po vyhlásení rozhodnutia, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku sa prítomný otec a matka vzdali práva podať odvolanie voči vyhlásenému rozsudku. Kolízny opatrovník pri vyhlásení rozsudku prítomný nebol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok/ ďalej len ako „CSP“).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
  - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
  - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
  - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
  - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
  - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP) .

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.